

गुजरात युनिवर्सिटी, अमदावाद – 380009 (गुजरात)
GUJARAT UNIVERSITY, AHMEDABAD - 380009 (GUJARAT)
(Re-Accredited Grade B +, By NAAC)

संस्कृतविभागः
DEPARTMENT OF SANSKRIT

पाठ्यक्रमः
SYLLABUS

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
B.A. (SANSKRIT)
(SEMESTER SYSTEM)

IMPLIMENTATION FROM JUNE, 2022 - 24
(Meeting of the Board of Studies in Sanskrit, Gujarat University, Ahmedabad.
Held on 29th April2022)

SANSKRIT SEMESTER 5 & 6

Semester 5				
Core – 301	3	1	4	वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (कारकप्रकरणम् & भाषाविज्ञान)
Core – 302	3	1	4	ईश्वरकृष्णकृता साङ्ख्यकारिका
Core – 303	3	1	4	शाङ्कर-वेदान्त ब्रह्मसूत्र
Core – 304	3	1	4	संस्कृतभाषा – उपनिबन्धन (आधुनिकविषयेषु संस्कृतनिबन्धलेखनम्)
Core - 305	3	1	4	महाभारतम् (नियतांशः) विराटपर्व(नियत अध्याय)
Core – 306	3	1	4	निबन्ध
Semester 6				
Core – 311	3	1	4	साहित्यदर्पणम् (परिच्छेद – 6 नियतांशः)
Core – 312	3	1	4	शुकनाशोपदेश
Core – 313	3	1	4	अन्नम्भट्टस्य तर्कसंग्रहः (नियतांशः)

Core- 314 EA	3	1	4	Sanskrit Drama विक्रमोर्वशीयम् (वैकल्पिक)
Core-314 EB	3	1	4	प्राचीन भारतमां लेखनकला(संस्कृतानुवादकला) (वैकल्पिक)
Core- 315 EA	3	1	4	निबन्धलेखन (वैकल्पिक) (भारतीयवैज्ञानिकानां संस्कृतेन परिचयलेखनम्)
Core 315 EB	3	1	4	संस्कृतभाषा तथा व्याकरणप्रावीण्य (वैकल्पिक)
Core -315 EC	3	1	4	कम्प्यूटर कला (वैकल्पिक)
Core – 316	3	1	4	निबन्धः

SEMESTER – 5 B.A. (SANSKRIT) THARD YEAR , सेमिस्टर - 5 बी.ए. (संस्कृत) तृतीय वर्ष

COURSE NO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT / TOPICS
Core – 301	3	1	4	वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (कारकप्रकरणम्&भाषाविज्ञान)
Objectives	<ul style="list-style-type: none"> ➤ This course aims to get students to know the basics of Sanskrit Grammar. Especially they can know about a Vruttigranth- 'Karakprakran' of Bhattoji Dikshit which is written on Panni's 'Ashtyadhyayi'. ➤ This course aims to get the students acquainted with the basic approach to study Sanskrit Linguistics, Phonetics of Sanskrit language. 			
Core – 301			Selfstudy	<p>Unit –1.कारकप्रकरणम् (सूत्र 532 थी 544 सुधी)</p> <p>Unit –2.कारकप्रकरणम् (सूत्र 559 थी 584 सुधी)</p> <p>Unit –3.कारकप्रकरणम् (सूत्र 586थी 595, 606-607, 623 थी 627 तथा 632 थी 639)</p> <p>विशेष - उपर्युक्त सूत्रोनो अर्थ तथा उदाहरणनो अभ्यास अपेक्षित छे.</p> <p>Units –4. भारोपीय भाषाकुळनो परिचय ,संस्कृतनुं अवेस्ता,ग्रीक अने लेटिन साथे साम्य. (Self study)</p>
Learning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Students will be learn to use of 'Vibhaktis' in Sentence construction. 			

	➤ Development of Basic communication skills in understanding Sanskrit with LSRW (Listening, Speaking, Reading & Writing) capacities.
1	कारकप्रकरणम्, संपादक. डो.वसंतकुमार ऐम.भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड.
2	कारकप्रकरणम्, संपादक,शान्तिकुमार पंड्या, पार्श्व प्रकाशन, अमदावाड
3	कारक विचार, संपा.डो. हर्षदेव माधव, पार्श्व प्रकाशन, अमदावाड
4	पाणिनीय व्याकरणपरम्परामां कारक-मीमांसा, संपादक डो. कमलेशकुमार छ. योक्सी, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड, प्रथम आवृत्ति, 2001
5	भाषाविज्ञान, डॉ.अनुज प्रताप सिंह, नमन प्रकाशन, दिल्ली, २००५.
6	तुलनात्मकभाषाविज्ञान, भोलानाथ तिवारी, मोतीलालबनारसी दास, दिल्ली।
7	भाषाविज्ञान, भोलानाथ तिवारी, मोतीलालबनारसी दास, दिल्ली.
8	भाषाशास्त्र अने परिचय, प्रो.वसंतकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, २००७

Course No.	Lect.	Others	Credits	Text / Topics
Core -302	3	1	4	ईश्वरकृष्णकृता साङ्ख्यकारिका
Objective of Course	<ul style="list-style-type: none"> ➤ This course aims to get the students acquainted with the basic approach to study Indian philosophy. ➤ It also intends to give an elementary understanding of Indian Philosophy and to enable students to handle philosophical concept in Sanskrit easily. 			

				<p>Unit –1.साङ्ख्यकारिका (1 थी 15)</p> <p>Unit –2साङ्ख्यकारिका (16 थी 30)</p> <p>Unit –3.साङ्ख्यकारिका (31 थी 45)</p> <p>Units –4.साङ्ख्यदर्शननो तत्त्वविचार (Self study)</p>
Lerning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Students know about Indian Philosophy specially ‘Sankhyadarshana’. ➤ Students can also know about the ‘Prakaranganth’ of Sankhya Darshana. 			
Refrence Books				
1	सांख्यकारिका, डो. ज़तेन्द्र जेटली, डो. वसंत परीष, सरस्वती प्रकाशन, अमडावाड			
2	सांख्यकारिका, डो. ज़तेन्द्र डेसाठ, पार्श्व प्रकाशन, अमडावाड			
3	सांख्य-योग (षड्दर्शन-प्रथम ढंड), श्री नगीन शाह, गुजरात युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माण बोर्ड, अमडावाड			
4	भारतीय दर्शन, डो. सी. वी. रावल. प्रज्ञा प्रकाशन, अमडावाड.			
5	भारतीयदर्शन, राधाकृष्ण सर्वपल्ली, राजपाल एंड सन्स, दिल्ली, प्रथम संस्करण, 1969			
6	भारतीयदर्शन सरल परिचय, कृष्णकुमार दीक्षित, राजकमल प्रकाशन, दिल्ली.			
7	भारतीयदर्शन का इतिहास, (1 से 9) एस. एन. दासगुप्ता, राजस्थान हिन्दी ग्रंथ अकादमी, जयपुर, 1969			

Course No.	Lect.	Others	Credits	Text / Topics
Core – 303	3	1	4	ब्रह्मसूत्र चतुः सूत्री (शाङ्कर-वेदान्तः)
Objective of Course	<ul style="list-style-type: none"> ➤ This course aims to get the students acquainted with the basic approach to study Indian philosophy specially 'ShankarVedantdarshna' 			
Core 303			ब्रह्मसूत्र चतुः सूत्री Self study	Unit –1. ब्रह्मसूत्र चतुः सूत्री(शाङ्करभाष्यसहित) सूत्र-भाष्य-अधिकरण लक्षण Unit –2. ब्रह्मसूत्र चतुः सूत्री(शाङ्करभाष्यसहित) सूत्र 1.1.1. तथा 1.1.2. Unit –3. ब्रह्मसूत्र चतुः सूत्री(शाङ्करभाष्यसहित) सूत्र 1.1.3. तथा 1.1.4. Units –4. आद्यशंकराचार्यस्य जीवनम्, कृतिओ अने वेदान्त विषयक तेमनो मत (<i>Self study</i>)
Learunning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Students know about Indian Philosophy specially 'Shankarvedanta'. ➤ Students can also know about the Moral and Ethical Values. ➤ It also intends to give an elementary understanding of Indian Philosophy and to enable students to handle philosophical concept in Sanskrit easily. 			
Reference Books				
1	<ul style="list-style-type: none"> ➤ श्रीमच्छाङ्करभाष्यम्।संपादक डॉ. अेल.वी. जोशी,पार्थ प्रकाशन,अमरावती,2003 			

2	➤ श्रीमद् शंकराचार्यनुं तत्त्वज्ञान, लेखक सी. वी. रावल युनि.ग्रन्थ निर्माण बोर्ड, अमदावाड,1974
3	➤ शारीरकभाष्यम्। संपादक, हनुमानप्रसाद पोद्दार, यौभम्बा प्रकाशन, वाराणसी,1988
4	➤ Indian Philosophy, by S. Radhakrishnan, George Allen & U. Ltd. London, 1922-27
5	➤ Vedant Explained, by V. S. Ghatе, Vol. 1 & 2, Munshiram Manoharlal Publishere Pvt. Ltd. Dilhi,1973

Course No.	Lect.	Others	Credits	Text / Topics
Core -304	3	1	4	संस्कृतभाषा – उपनिबन्धन
Objective of Course	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Propose of this course is to teach art of composition & Translation & also to get them acquainted with compound and Correspondence in Sanskrit Language. ➤ Aim of this course is students know the basic concepts of Sanskrit grammar and linguistic. ➤ The entire domain of Sanskrit poetics has flourished the theory of chandas (meters) 			
				<p>Unit –1.संस्कृतमांथी अर्थावबोध तथा मातृभाषानुवाद</p> <p>Unit –2.गुजरातीमांथी संस्कृतानुवाद</p> <p>Unit –3.समासचक्रम्</p> <p>विशेष – प्रस्तुत संदर्भ पाठ्यपुस्तक तरीके संस्कृत वाक्यप्रबोध (कर्ता – स्वामी दयानन्द सरस्वती) ना प्रारंभना 25 प्रकरणो नियत करवामां आव्यां छे. आ प्रकरणोना आधारे ज संस्कृतमांथी मातृभाषानुवाद तथा गुजरातीमांथी संस्कृतानुवाद शीखववानो छे. ए</p>

			<p>साथे ज आ प्रकरणोमां आवतां समासना प्रयोगोना अनुसंधाने समासचक्र शीखववानुं छे.</p> <p>Units –4.संस्कृतना 10 छन्दोनुं बंधारण अने उदाहरण</p> <p>(1.अनुष्टुप्, 2.शिखरिणी, 3.शार्दूलविक्रीडित, 4.मन्दाक्रान्ता, 5.स्रग्धरा, 6.उपजाति, 7.मालिनी, 8.वसन्ततिलका, 9.हरिणी अने 10.पृथ्वी) (Self study)</p>
Learning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Students will be able to compound and Correspondence in Sanskrit Language. ➤ Students will be able to learn about Sanskrit Meters. ➤ Develop their Skills in scientific writing & Effective presentation 		
Reference Books:			
1	संस्कृतवाक्यप्रबोधः संपादक, कमलेशकुमार छ.चोक्सी, प्रकाशक, वैदिक सन्निधान परिषद, कर्णावती, द्वितीय आवृत्ति, 2004		
2	अनुवादचन्द्रिका लेखक प्रि.सी.अल. शास्त्री, प्रा. जितेन्द्र देसाई, पार्श्व पब्लिकेशन, अमदावाड, योथी आवृत्ति, 2004		
3	संस्कृत व्याकरण चन्द्रिका, डॉ. डी.जि.वेदिया, भारत प्रकाशन, अमदावाड, 2009		
4	लघुसिद्धान्तकौमुदी (समासप्रकरणम्), डॉ. कमलेशकुमार छ. चोक्सी, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाम, प्रथम आवृत्ति, 2010 - 11		

5	संस्कृत समास ओलभ अने प्रकारे, डो. वसंतकुमार लद, सरस्वती पुस्तक लंडार, अमदावाड.
6	छन्द परिचय, डो. मनसुभ मोदिया, प्रवीण प्रकाशन, राजकोट
7	संस्कृत छंद: संरचना , डो.वसंतकुमार लद, सरस्वती पुस्तकलंडार, अमदावाड.
8	वृत्तरत्नाकर, धरानन्द शास्त्री (.संपा), केदार भट्ट , मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली, 2004.

Course No.	Lect.	Others	Credits	Text / Topics
Core- 305	3	1	4	महाभारतम् (नियतांशः) विराटपर्व (1थी 21 अध्याय)
Objective of Course	<ul style="list-style-type: none"> ➤ This course aims to acquaint students with the most famous Mahakavya of Sanskrit and World Literture. ➤ Students can also know about Social and Cultural Importance of Mhabharata. 			
			Selfstudy	<p>Unit –1.विराटपर्व (अध्याय 1,4,6,7,8)</p> <p>Unit –2.विराटपर्व (अध्याय 9,10,11,13,14)</p> <p>Unit –3.विराटपर्व (अध्याय)15,16,17,19,20,21)</p> <p>Units –4.महाभारतना त्रण संस्करणोनो परिचय तथा प्रारंभिक दसपर्वनी कथावस्तुनो परिचय</p>

Learning Outcomes	-Know about value of life according to Mahabharat. - Know Social skills (empathy) & accountability
Reference Books	
1	विराटपर्व,संपादक शान्तिकुमार पंड्या, पार्श्व पब्लिकेशन, अमदावाड,प्रथम आवृत्ति,1998
2	Mhabharata of Maharsi Vyasa, GeetaPress, Gorakhpura. महाभारत (1-6 भाग) –हिन्दीअनुवादसहित, (अनु०) रामनारायणदत्तशास्त्रीपाण्डेय, गीताप्रेस गोरखपुर
3	Mahabharata, Pandit Satavlekarji, Svadhyay Parivar , Killapardi , Dharampur, Gujarat
4	महाभारत, संपा.दिनकर जोशी, प्रवीण प्रकाशन,राजकोट.
5	महाभारतना पात्रो, संपादक, नानाभाई लक्ष्मण, आर. आर. शेठ एन्ड सन्स,अमदावाड

Course No.	Lect.	Others	Credits	Text / Topics
Core – 306	3	1	4	निबन्ध
Objective of Course	<ul style="list-style-type: none"> ➤ This course aims to get the students acquainted with the outline of Sanskrit Nihiliterature including the text readings of the ‘Vidurniti. ➤ They also know about Society and Culture of Ancient age. ➤ Developing Moral & Ethical Awareness & reasoning. ➤ Developing patriotism with a sense of responsibility in student. 			

			Selfstudy	<p>Unit –1.विदुरनीति (प्रथम-अध्यायना आधारे), मम्मटोक्त काव्यना प्रयोजनो</p> <p>Unit –2.चाणक्यनी नीति (प्रथम अध्यायना आधारे), उपनिषदना शान्तिपाठो</p> <p>Unit –3.अवधूतोपाख्यान अन्तर्गत कपोतोपाख्यान</p> <p>Units –4.कालिदासीय नाट्यकृतिना मंगलाचरण(<i>Self study</i>)</p>
Learning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ability to embraces moral/ethical values in conducting his/her life. ➤ Capable of demonstrating the ability to identify ethical issues related to one's work. ➤ Avoid unethical behaviour. 			
Refernce Books:				
1	विदुरनीति संपादक, प्रि. सी. अेल. शास्त्री, डॉ. अेस.ज.दवे, प्रा. पी. सी. दवे, सरस्वती पुस्तक भंडार.			
2	काव्यप्रकाश:(आचार्य मम्मटकृत)संपा.डॉ.नरोत्तम शास्त्री, पंड्या,शान्तिकुमार पंड्या. पार्थ प्रकाशन, अमदावाड,प्रथम आवृत्ति (१९८७).			
3	कौटिलीय अर्थशास्त्र(भाग-1) संपादक, डॉ. गौतम पटेल, संस्कृत साहित्य अकादमी, गांधीनगर, प्रथम आवृत्ति,2006			
4	Upanishad with Shankarhashy, Gitapress Gorakhpur, Sa. 2065			
5	पुराणों में भारतीय संस्कृति, संपादक, डॉ. सोहन कृष्ण पुरोहित,राजेस्थान ग्रन्थागार, प्रथम संस्करण, 2007			

6	संस्कृत नाटकोनो परियय, डो. तपस्वी नान्डी, युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माण बोर्ड, गांधीनगर
7	Upanishad with Shankarbhashy, Gitapress Gorakhpur, Sa. 2065
8	Ekadash Upanishad, Sastusahitya Vardhak Karyalay, Sa.2059

(पञ्चम सेमिस्टर समाप्त)

--- 00 ---

SEMESTER – 6 B.A. (SANSKRIT) THIRD YEAR , सेमिस्टर - 6 बी.ए. (संस्कृत) तृतीयवर्ष

COURSE NO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT / TOPICS
Core 311	3	1	4	साहित्यदर्पणम् (परिच्छेद – 6 नियतांशः)
Objective of Course	<ul style="list-style-type: none"> ➤ The Study of Sahityadarpana of Vishvanatha (Sanskrit Poetic) embraces all poetic arts. ➤ Sahitayadarpan also includes literary appreciation. 			
				Unit –1.साहित्यदर्पणम्परिच्छेद-6) कारिका 1 थी 32

			Self study	<p>Unit –2.साहित्यदर्पणम् (परिच्छेद-6) कारिका 33 थी 63)</p> <p>Unit –3.साहित्यदर्पणम् (परिच्छेद-6) कारिका 64 थी 81 तथा 115 थी121)</p> <p>Units –4.काव्यशास्त्रनी विभिन्न विचारधाराओनो सैद्धान्तिक परिचय (<i>Self study</i>)</p>
Learning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Students will be learn about Sanskrit Poetics ➤ Students will be able to know about Sanskrit Rupakas ➤ Also know about form of Drama and Acting 			
Reference Books:				
1	साहित्यदर्पणः (सविमर्श शशिकला हिन्दिव्याख्योपेत) संपादक, डॉ. सत्यव्रत सिंह, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी, द्वितीय आवृत्ति, 2002			
2	साहित्यदर्पणः संपा. भगवतीप्रसाद पाण्ड्या, सरस्वती पुस्तक भंडार, अहमदाबाद।			
3	साहित्यशास्त्रनी विचार परम्परायो, संपादक, डॉ. तपस्वी नाण्डी, युनिवर्सिटी ग्रन्थ निर्माण बोर्ड, अमदावाड			
4	History of Sanskrit Poetics, P.V. Kane, pp.352-991.			
5	History of Sanskrit Poetics, Kane, P.V., and its Hindi translation by Indrachandra Shastri, Motilal Banarasidas, Delhi, 1961.			

COURSE NO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT / TOPICS
Core – 312	3	1	4	शुकनाशोपदेश
Objectives	<p>-This course aims to acquaint students with Classical Sanskrit Prose literature.</p> <p>-Origin and development of prose.</p> <p>-Sanskrit are also included here for students to get acquainted with the beginnings of Sanskrit Prose literature.</p> <p>-The course also seeks to help students negotiate texts independently.</p>			
			कादम्बरी (नियतांशः शुकनासोपदेशः Selfstudy	<p>Unit –1. Translation of the selected portion.</p> <p>Unit –2. Literary Criticism.</p> <p>Unit –3. comparison with other ‘Kathas’ in Sanskrit.</p> <p>Units –4.Development of Sanskrit – prose <i>(Self study)</i></p>
Learning Outcomes	<p>-An increased ability to read and understand Sanskrit text</p> <p>-Students would be knowa basic familiarity of the Sanskrit culture and religious background.</p> <p>-Identify and describe literary characteristics of poetic forms</p>			
Reference Books:				
1	शास्त्री, रामपाल.शुकनासोपदेशः. चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी।			
2	शुकनासोपदेशः ,संपा एवे, सुरेश ज,सरस्वती पुस्तक भंडार, प्रथम आवृत्ति, (२००५)			

3	कादम्बरी, संपा., शास्त्री, सी.अेल., जितेन्द्र देसाय, दशरथ वेदिया सरस्वती पुस्तक भंडार, प्रथम आवृत्ति. (१९७४)
----------	--

COURSE NO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT / TOPICS
Core – 313	3	1	4	अन्नम्भट्टस्य तर्कसंग्रहः (नियतांशः)
Objective of Course	<ul style="list-style-type: none"> ➤ This course aims to get the students acquainted with the basic approach to study Indian philosophy. ➤ It also intends to give an elementary understanding of Indian Philosophy and to enable students to handle philosophical in Sanskrit easily. ➤ Specially students can know about Prakarangrath of Nyayvaisheshik Darshana. 			
			Selfstudy	Unit –1. गद्यखण्ड 1 थी 18 Unit –2. गद्यखण्ड 34 थी 45 Unit –3. गद्यखण्ड 46 थी 57 Units –4. गद्यखण्ड 59 थी 80 (Self study)
Learning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Students would be able to know the contribution of Nyayvaisheshik Darshana in the field of Indian philosophy. ➤ Students can also know about the Moral and Ethical Value. 			
Reference Books:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 			
1	Tarksangrahm, Ed.Dr. Jitendra Jetali , Dr Vasanta Parikha, Sarasvati Pustak Bhandar , Ahmedabad			
2	Tarksangrahm, Ed. Dr.Lkashmesh Joshi , Parshav Publications , Ahmedabad.			

3	Nyaya-Vaisheshik Darshan, Gujarat University Granth Nirmana Board, Ahmedabad.
4	Indian Philosophy, Radhakrishnan, S. Oxford University Press, Delhi, 1990
5	Some Fundamental Problems in Indian Philosophy, Raja, Kuhnian MLBD, Delhi,
6	Sarva-Darshana Samgraha, Rishi, Uma Shankar (Ed.), Chowkhamba Vidyabhawan, Varansi.

Course No.	Lect.	Others	Credits	Text / Topics
Core 314EA	3	1	4	Sanskrit Drama विक्रमोर्वशीयम्
Objective of Course	➤ This course aims to acquaint students with three most famous dramas of Sanskrit, by the most famous Sanskrit play writer Kalidasa.			
			Selfstudy	Unit –1. विक्रमोर्वशीयम् (अङ्क 1-2) Unit –2. विक्रमोर्वशीयम् (अङ्क 3-4) Unit –3. विक्रमोर्वशीयम् (अङ्क 5) Units –4. कालिदास – नाट्यकार तरीके (Selfstudy)
Lerning Outcomes	➤ Learn about history of Sanskrit Drama ➤ Know about Theatrical elements of Sanskrit drama through a Play of Kalidasa.			
Reference Books:				

1	विक्रमोर्वशीयम्, डो. सी.अेल.शास्त्री & डो. पी. सी. एवे, ज्योति प्रकाशन, अमदावाए, १९९५
2	विक्रमोर्वशीयम्, डो. शान्तिकुमार पंड्या, पार्श्व प्रकाशन, आंदावाए, 1993
3	कालीदास ग्रन्थावली, प. रेवाप्रसाद द्विवेदी, काशी हिन्दु विश्वविद्यालय, वाराणसी, 1986
4	Sanskrit Drama, A.B. Keith, Oxford University Press London, 1970.

अथवा /OR

COURSE NO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT / TOPICS
Core 314EB	3	1	4	प्राचीन भारतमां लेखनकला
Objective of Course	<ul style="list-style-type: none"> ➤ The importance of this course is Students know about Indian writing skills. ➤ This course aims to acquaint the students with the epigraphically journey in Sanskrit, the only source which directly reflects the society, politics, geography and economy of the time. ➤ The course also seeks to help students to know the different scripts of Sanskrit writing. 			
				<p>Unit –1.ब्राह्मीलिपिनो अने तेना उकेलवाना प्रयत्नोनो परिचय</p> <p>Unit –2.देवनागरी लिपि अने तेना अक्षरोनी विकासयात्रा</p> <p>Unit –3.लिपिनुं महत्त्व अने देवनागरी लिपिनी वैज्ञानिकता</p> <p>Units –4.गिरनारना शिलालेखोनो परिचय (<i>Self study</i>)</p>

			Selfstudy	
Learning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ An increased ability to read and understand Sanskrit text ➤ Students would be know basic familiarity of the Sanskrit culture and religious background. ➤ The only source which directly reflects the society, politics, geography and economy of the time. 			
Reference Books:				
1	હસ્તપ્રતવિજ્ઞાન, જયંત પી. ઠાકર, ગુજરાત વિશ્વકોશ ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ, 2006.			
2	હસ્તપ્રતવિદ્યા, પ્રા.જયંત પી. ઠાકર, ગુજરાત વિશ્વકોશ ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ			
3	પાણ્ડુલિપિવિજ્ઞાન, ડૉ. સત્યેન્દ્ર, રાજસ્થાન હિન્દી ગ્રંથ અકાદમી, જયપુર.			
4	ભારતીય પાઠ સમીક્ષા, ડો. એસ. એમ. કત્રે, અનુવાદ: ડો. કે. એચ. ત્રિવેદી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ, ૨૦૦૯.			
5	લિપિ, ભારતી શેલત, ગુજરાત વિશ્વકોશ ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ, પ્રથમ આવૃત્તિ, ૨૦૦૫.			
6	હસ્તપ્રતોનું સંરક્ષણ, પ્રા. નરેશ આર.શાહ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ, ૨૦૦૦.			
7	હસ્તપ્રતોને આધારે પાઠ સંપાદન, હરિવલ્લભ ભયાણી, લા.દ.ભારતીય સંસ્કૃતિ વિદ્યામંદિર, અમદાવાદ, ૨૦૦૭.			
8	પ્રાચીન ભારતીય અભિલેખ સંપાદક, પં. ગૌરીશંકર ઓઝા, ભારતીય કલા પ્રકાશન દિલ્લી, પ્રથમ સંસ્કરણ, 1918			

COURSE NO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT / TOPICS
Core – 315 EA	3	1	4	निबन्धलेखन (वैकल्पिक) (भारतीयवैज्ञानिकानां संस्कृतेन परिचयलेखनम्)
Objective of Course	➤ Purpose of this course is to get acquainted student with the compositions on various subjects of 'Sanskritvangamay' like Pramana, Puranasahitya and Poetics.			
			Selfstudy	<p>Unit –1. भारतीय दर्शनमां प्रमाण विचार(प्रत्यक्ष, अनुमान, शब्द अने उपमान)</p> <p>Unit –2. भागवद् पुराण स्कंध -9(कथावस्तु अने उपदेशदर्शन)</p> <p>Unit –3. कालिदास अने भवभूतिना नाटकोनां नायको अने नायिकाओ</p> <p>Units –4. वैदिक देवताओनुं स्वरूप (अग्नि, इन्द्र, विष्णु अने वरुण) (<i>Self study</i>)</p>
Learning Outcomes	➤ Students will be learn about various subjects of 'Sanskritvangamay'. ➤ Experiential Learning & Critical Thinking			
1	संस्कृतनिबंध पारिजात, डॉ. जितेन्द्र देसाई, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड			
2	प्रशिष्ट संस्कृत साहित्यनो इतिहास, डॉ. अमृत अम.उपाध्याय, युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माण बोर्ड, अमदावाड, १९७५			
3	संस्कृत नाट्य समीक्षा, संपादक डॉ. डी.ज. वेदिया, डॉ. हिलभुश पटेल, डॉ. मंजुला वीरडिया, भारत प्रकाशन, अमदावाड, प्रथम आवृत्ति, 2012			
4	भारतीय दर्शन, आचार्य बलदेव उपाध्याय, शारदा मन्दिर, वाराणसी, १९७१			

5	उपनिषद् दर्शनका रचनात्मक सर्वेक्षण, श्री रान्ना दे रामचन्द्र ,रमानन्द तिवारी, राजस्थान हिन्दी ग्रंथ अकादमी, जयपुर, १९७१.
6	Upanishadonu Tatvachintan, Paul Deussen, Translation by Ramkrishna Vyas, Published by Sanskrit Sahitya Academy , Gandhinagar, 2010

अथवा /OR

COURSE NO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT / TOPICS
Core-315EB	3	1	4	संस्कृतभाषा तथा व्याकरणप्रावीण्य (वैकल्पिक)
Objective of Course	➤ This course aims to get the students to know the basics of Sanskrit Grammar, including rule of Sandhi, Namrupa, Tigantrup, Paniniyshiksha, besics of Pāṇinian grammar.			
			Selfstudy	Unit –1. सन्धिविचार (अच् , हल् तथा विसर्गसन्धि) Unit –2. नामरूप (षड्लिङ्ग) Unit –3. तिङन्तरूप (दश गण तथा दश लकार) Units –4. पाणिनीय शिक्षाशास्त्र (<i>Self study</i>)

Learning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Students will be learn basic Sanskrit Grammer. ➤ Enhance Self development & self regulation skills. ➤ Development of Conversational Competence & Communicati on skills of learners.
Reference Books	
1	संस्कृत वाक्यसंरचना, डो. वसंतकुमार भट्ट , सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड.
2	संस्कृत व्याकरण प्रबोधिनी, प्रा.नर्मदा रावल, पार्श्व पब्लिकेशन, अमदावाड.
3	सन्धि अने समास-विचार, डो. हर्षदेव माधव ,पार्श्व पब्लिकेशन, अमदावाड.
4	Vakyavyavahar,Vempati Kutumb Shastri, Rastiya Sanskrit Sansthan, New Dehli, 2003.
5	Brahad Anuvadchandrika, Chakradhar Nautiyal Shastri, Motilal Banarasidas, Delhi Varanashi, Patana, 1962.
6	Sanskrit Vakya-rachana Kaumudi, Dr.Vishvanath G. Shashtri, Parshva Publication, Ahmedabad, 2006.
7	Anuvad Chandrika. Dr. C. L. Shastri, Parshva Publication, A'bad.
8	Sanskrit vak-Vyavahara, Dr.Harshdev Madhav and Shruti Harshdev, Parshva Publication, Ahmedabad, 2003.

अथवा /OR

COURSE NO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT / TOPICS
Core -315EC	3	1	4	कम्प्यूटर कला (वैकल्पिक)
Objective of Course	<ul style="list-style-type: none"> ➤ To introduce the current research and development in Sanskrit Computing Primary emphasis will be on tools and techniques. ➤ Explore new technologies for Sanskrit. 			
				Unit –1.एम.एस. ऑफिस 365(वर्ड अने एक्सेल)

			Selfstudy	<p>Unit –2.पावर पोईन्ट निर्माण प्रविधि</p> <p>Unit –3.ई-मेल निर्माण तथा संचालन प्रक्रिया तथा संस्कृतने लगती विविध वेबसाईटोनो परिचय.</p> <p>Units –4.एक्सेलमां ग्रन्थसूचि- शब्दकोष (निर्माण अने विविध रीते विभाजननी प्रक्रिया), अने शब्द FIND AND REPLACE प्रक्रिया (<i>Self study</i>)</p>
Learning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Students will be able to learn about skills of computing ➤ Students will be able to learn about e-resources & social media ➤ Develop Skills in scientific writing & Effective presentation skills. 			
Reference Books				
1	Tools developed by computation linguistics Group Department of Sanskrit University of Delhi 110007 Wibesite : http://sanskrit.du.ac.in			
2	Basic concept and issues of multimedia: http://www.newagepublishers.com/samplechapter001697.pdf			
3	Content creation and e-learning in Indian languages : a model http://eprints.rclis.org/7189/vijaykumarju_01.pdf			
4	The Unicode consortium: http://uicode.org/ .			

COURSE NO.	LECT.	OTHERS	CREDITS	TEXT / TOPICS
------------	-------	--------	---------	---------------

Core-316	3	1	4	निबन्धः
Objective of Course	<ul style="list-style-type: none"> ➤ This course aims to get the students acquainted with the outline of Sanskrit Niliterature including the text readings of the 'Vidurniti. ➤ They also know about Society and Culture of Ancient age. ➤ Developing Moral & Ethical Awareness & reasoning. ➤ Porpose of this cours is to get acquaintd student with the compositions on various subjects of 'Sanskrit Vangamay' 			
			Selfstudy	<p>Unit -1.विदूरनीनीति (द्वितीयअध्यायनाआधारे),चाणक्यनीनीति (द्वितीय-अध्यायनाआधारे)</p> <p>Unit -2.अवधूतोपाख्यान अन्तर्गतपिंगलोपाख्यान</p> <p>Unit -3.संस्कृतनुं भाषाकीय महत्त्व, वेदोक्त कौटुम्बिक जीवन</p> <p>Units -4.भासनां रूपकोनां भरतवाक्यो (Self study)</p>
Learning Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ability to embraces moral/ethical values in conducting his/her life. ➤ Capable of demonstrating the ability to identify ethical issues related to one's work. ➤ Avoid unethical behaviour. 			
Reference Books:				
1	विदुरनीति सपादक, प्रि. सी. खेल. शास्त्री, डॉ. खेस.ज.दवे, प्रा. पी. सी. दवे, सरस्वती पुस्तक लंडार.			
2	कौटिलीय अर्थशास्त्र(भाग-1) संपादक, डॉ. गौतम पटेल, संस्कृत साहित्य अकादमी, गांधीनगर, प्रथम आवृत्ति, 2006			
3	पुराणों में भारतीय संस्कृति, संपादक, डॉ. सोहन कृष्ण पुरोहित, राजेस्थान ग्रन्थागार, प्रथम संस्करण, 2007			

4	संस्कृत नाटकोनो परियय, डो. तपस्वी नान्डी, युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माणा बोरुड, गांधीनगर
5	भासना रुपकोनुं अनुशीलन, संपाडक, डो. वसन्तकुमार अेम. लदु,सरस्वती पुस्तक लंडार, अमडावाड, प्रथम आवृत्ति, 1996

(षष्ठ सेमिस्टर समाप्त)

--- 00 ---

॥ समाप्तम् ॥